

**Bordány Nagyközség Sportkonceptiója
2015-2020**

I. Bevezető

Az Európai Sport Charta szerint sport minden olyan fizikai tevékenység, amely esetenként vagy szervezett formában a fizikai és szellemi erőnlét fejlesztését szolgálja, társadalmi kapcsolatok teremtése vagy különböző szintű versenyeken elérendő eredmények céljából.

A sport társadalmi-gazdasági szerepét a következőképpen fogalmazza meg a Nemzeti Sportstratégia: Ideális esetben a sportolás kiemelt szerepet játszik a fizikai és mentális egészség megőrzésében, az egészségtudatos magatartás kialakításában. Kiváló életvezetési technikák és módszerek közvetítője, a nevelés egyik legfontosabb eszköze, mely játékos formában vértel fel megoldási készletekkel az ifjúságot, illetve lehetőséget nyújt az egyén önmegvalósítására. A sport, mint a természeti környezetben történő időtöltés egyik eszköze, nélkülözhetetlen szerepet tölthet be a környezetkímélő tudatformálásban. Mindezekon túl a sport, a sportolás lényeges szerepet tölthet be a családi és társadalmi kötelek erősítésében kulturált szabadidő-eltöltési, szórakozási lehetőség biztosításával. Pihenést, örömforrást és élvezetet nyújtó hasznos időtöltés, amely gyakorlati eszköze is lehet a hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatásának. Mindezek segítségével a sport jelentősen hozzájárul az életminőség javulásához, javításához. A kiemelkedő sporteredmények nagyban hozzájárulnak a nemzeti önbecsülés erősítéséhez, ami erősíti a társadalmi kohéziót, a nemzeti összetartozás érzését.

Bordány Nagyközség sportkoncepciója célul tűzi ki a lakosság egészségének megóvását, különös figyelmet fordítva a megelőzésre, a rekreációra és kiemelten kezelve a sportnak az ifjú nemzedékek erkölcsi-fizikai nevelésében és személyiségformálásában betöltött szerepét.

Bizonyított tény, hogy a rendszeres testedzés életkortól függetlenül közvetlen pozitív hatással van az egészségi állapotra és a közérzetre. Hazánkban magas a dohányzásból, az egészségtelen táplálkozásból és a mozgáshiányból fakadó betegségek aránya. A sportolók körében ugyanakkor kisebb mértékben jelentkeznek a kóros stresszterhelés tünetei, az alvászavar, a fejfájás, stb., és kevesebb a káros szenvedéllyel élők száma is. Kisebb a szív- és érrendszeri betegségben és az anyagcsere-betegségekben szenvedő betegek aránya. Célunk tehát a lakónépesség egészségi állapotának javítása a sport segítségével, minél szélesebb rétegek mozgósítása, hogy az egészség megőrzése érdekében növeljék sportaktivitásukat. Célunk továbbá a munkaképes lakosság napi stresszterhelése levezetésére szolgáló rekreációs célú sportlehetőségek biztosítása, illetőleg a már megromlott egészségi állapotúak bevonása rehabilitációs célból.

A korosztályi sajátosságokra és mozgósítási lehetőségekre figyelemmel tervezhetőek az egyes szakterületek programjai, eseményei és támogatási szempontjai. Rendszeres sporttevékenységet – a tapasztalati adatok alapján megítélve – mintegy 500 fő végez, ez a lakosság közel 15 %-át teszi ki. Bordány Nagyközség településszerkezeti sajátosságaira figyelemmel a családi házas környezet a sportolási szokásokra is hatással van. Az Önkormányzat sporttal kapcsolatos feladatait meghatározza:

- A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) 13. § (1) bek. meghatározott helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok között megjelenik az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások, továbbá a sport, ifjúsági ügyek ellátása, melyet az önkormányzat civil szervezetekkel összefogva valósít meg.
- A sportról szóló 2004. évi I. törvény 55. § szerint: „(1) A települési önkormányzat - figyelemmel a sport hosszú távú fejlesztési koncepciójára -: a) meghatározza a helyi sportfejlesztési koncepciót, és gondoskodik annak megvalósításáról, 2 b) az a) pontban

foglalt célkitűzéseivel összhangban együttműködik a helyi sportszervezetekkel, sportszövetségekkel, c) fenntartja és működteti a tulajdonát képező sportlétesítményeket, d) megteremti az önkormányzati iskolai testnevelés és sporttevékenység gyakorlásának feltételeit. (2) A települési önkormányzat az (1) bekezdésben foglaltakon kívül - a köznevelésről szóló törvényben meghatározottak szerint - biztosítja az önkormányzati iskolai sportkörök működéséhez, vagy az ezek feladatait ellátó diáksport-egyesületek feladatainak zavartalan ellátásához szükséges feltételeket.”

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 27.§ (11) bek. rögzített mindennapos testneveléshez kapcsolódó nevelési helyszínek biztosítása.

II. Történeti áttekintés

Bordány Nagyközség 1950-től önálló település. Ebben az időszakban szervezett sportélet nem volt. A Községi Tanács az ötvenes évek elején a mai helyén kialakított egy labdarúgópályát, ahol barátságos mérkőzéseket játszottak az alkalomra összeállt csapatok. A legolcsóbb és legnépszerűbb sport ebben az időszakban a labdarúgás volt, a legtehetségesebb labdarúgók az üllési csapatban játszottak.

1961-ben megalakult a Bordányi Szövetkezeti Sportkör, amelyhez a Tanács jelentős támogatást biztosított /10 ezer Ft/. A csapat az 1970-es évek közepéig a járási bajnokságban szerepelt. 1973-ban jelentősen javultak a sportolás feltételei a volt napközi-otthonos konyha udvarában korszerű sportöltöző került kialakításra. A Dózsa téren ekkor épült az ifjúsági sporttelep egy salakos és aszfaltos kézilabda és atlétika pályával. Ezzel egyidőben feltöltötték és füvesítették a labdarúgópályát, valamint új játékerteret alakítottak ki a régi temető mellett. A sportolás feltételek a 90-es években jelentősen javultak. Mérföldkőnek számít 1994. május 22.-e amikor átadásra került a tornacsarnok. Az építmény küzdőtere 600 m², a beruházás költsége meghaladta a 20 millió Ft-ot. 1999 májusában készült el az új sportöltöző, ezzel egyidőben a pályavilágítás és hangosítás. Az elmúlt huszonöt évben a labdarúgó csapat a megyei I. és II. osztályú bajnokságban szerepelt. Ennek feltétele volt a 3-4 különböző korosztályú csapatok versenyeztetése. A labdarúgás mellett egyes időszakokban történtek kísérletek más sportágak bevezetésére is, azonban ezek csak néhány évig működtek. Így például működött 1957-től a hetvenes évek elejéig egy sakk-szakosztály, átlagosan 8-12 fővel. 1962-1968 között volt súlyemelő, 1992-1996 között birkózó szakosztály is. Az 1980-as évek végétől rendszeresen indított táncanfolyamok után 1992-ben megalakult a Bordányi Első Sport Táncklub/ B.E.S.T./ Több évben rendeztünk korosztályos országos bajnokságot, a legjobb versenyzőink részt vettek világ és Európa bajnokságokon is. Nagy hagyománya van a sportlövészetnek is a településen. 1967-ben alakult meg a Magyar Honvédelmi Szövetség /MHSZ /. Ennek keretében működött a lövész szakosztály. Rendszeres edzések mellett versenyszerűen vettek részt megyei, illetve országos amatőr versenyeken. Az MHSZ szervezetek megszüntetését követő kormányhatározat után a Magyar Technikai és Tömegsport Szövetségen belül folytatják a tevékenységet. Ennek keretében működik rádiós szakosztály is, amely Kisapáti Péter személyében amatőr világbajnoki címet nyert 1996-évben. Az elmúlt években a Bordány Sportkörben megalakult a kézilabda szakosztály, amely felnőtt és utánpótlás szinten is több bajnokságban és kupán is szerepelteti magát.

A női és a férfi szakágban egyaránt szervezetteren a városi bajnokság küzdelmeiben vesznek részt. Az általános iskolában évek óta kimagasló eredményeket érnek el a korosztályos versenyeken a tollaslabdázóink. Kiss Csaba az általános iskola tanára 1996-ban a sportág magyar bajnoka és Bálint Lászlóné szakmai irányítása mellett. Az elmúlt években egyre több sportrendezvényt, versenyt szerveznek a helyi székhelyű alapítványok, civil szervezetek. Megalakult az asztaliteniszszel foglalkozó BASE egyesület, illetve a mazsorett terén is sok szép hazai és nemzetközi eredmény született. Különbféle szabadidős sportágakba is nagy

számban kapcsolódnak be a bordányiak, így népszerű a zumba, bokwa, karate és a maratonfutás is.

Az elmúlt években ismét fontos felújításokra került sor. Megújult a sportöltöző és a sportcsarnok külső homlokzata, tisztasági festésekre is sor került. IPA pályázatoknak köszönhetően sportszerek beszerzésére is megvalósult, amely jelentősen javította a helyi sportolási lehetőségeket. Kiepült a labdarúgópálya új, korszerű villanyvilágítási rendszere is, melynek köszönhetően akár esti mérkőzéseket is lehet játszani a pályán. A Magyar Labdarúgó Szövetség ún. TAO pályázati kiírásának köszönhetően sporttelep-felújítási program is megindult. Első ütemben új, pályát övező korlát, labdafogó hálók, játékos kijáró és egy korszerű 130 férőhelyes mobil lelátó is épült. Jelenleg is folyamatban van a második üteme a fejlesztésnek, melynek keretében automata öntözőrendszer és új gyep kerül a foci pályára.

III. A Nagyközség sportéletének területei, a fejlesztés irányai

1./ Oktatási intézmények, diáksport

A rendszeres mozgás iránti igényt, mint az egészséges életmód, és a szabadidő eltöltésének fontos részét az óvodában és az általános iskolában kell megalapoznunk. Szükséges az intézményi feltételrendszer biztosítása, a rendszeres diáksport versenyek szervezése.

Feladatok:

- Bordány Nagyközség Önkormányzata kiemelten kívánja támogatni az iskolai diáksport tevékenységet, a szakosztályok utánpótlás nevelési programját.
- Meg kell szerveznünk az óvodai, iskolai úszásoktatás minél szélesebb körű kiterjesztését, biztosítva az alapfokú vízbiztonság megszerzését.
- Támogatni szükséges az óvodai foci és egyéb a mozgással kapcsolatos szülői kezdeményezéseket.
- Az iskolai diáksportkör működésében a hagyományos szakágak (tollaslabda, kézilabda, futball, atlétika) mellett keresni kell új sportágak bevezetésének lehetőségeit.
- Csatlakozás az országos és térségi szinten meghirdetett tömegsport rendezvényekhez.
- A kistérségi együttműködés lehetőségeit kihasználva rendszeressé kell tenni az egyes szakágakban a versenyeket, kezdeményezzük kistérségi diákolimpia megszervezését.
- Kiemelt figyelmet kell fordítani a mozgásközpontú, korszerű játszótereink fenntartására és lehetőség szerinti kialakítására.

2./ Szabadidősport

Az utóbbi években a társadalmi változásoknak is köszönhetően több egyesület, civil szervezet jött létre. A tevékenységi körükben általában jelentős szerepet kap a szabadidő hasznos eltöltésén belül a mozgás, a sportolás. Megjelent és növekvő tendenciát mutat a testedzés divatos formáinak szolgáltatásszerű igénybevétele (görcsolya, küzdősportok, torna, zumba, bokwa). Az intézmények, vagy civilek által szervezett lehetőségeken kívül egyre gyakoribb a kisebb munkahelyi, vagy baráti társaságok által szervezett sportjellegű összejövetel.

Feladatok:

- Legfőbb cél a rendszeresen sportolók arányának és az átlagosan sporttal töltött idő mennyiségének együttes növelése a lakosság egészségi állapotának javítása érdekében.
- A meglévő létesítményeket továbbra is nyitottá kell tenni szervezett formában. Meg kell vizsgálni az iskolai tornaterem, a labdarúgó pálya meghatározott idejű térítésmentes megnyitásának lehetőségét a lakosság számára.

- A lehetőségekhez mérten támogatni szükséges a civil szervezetek szabadidősporttal kapcsolatos, az éves költségvetésben tervezhető és a rendezvénytervben rögzített kezdeményezéseit. Szükséges ösztönözni a rekreációs sporttevékenység fejlesztését.
- Az együttműködés megállapodásokban előzetes egyeztetés után az önkormányzat térítésmentes, vagy kedvezményes létesítményhasználatot biztosít.
- Bővíteni szükséges a község lakosságának széles körét érintő (falunapi sportprogramok, téli teremtorna, homokhát félmaraton) nagy tömegeket mozgató rendezvények körét. A rendezvénytámogatás keretében kiemelt támogatásban kell részesíteni az óvodások, iskolások, családosok, idősek, szociálisan hátrányos helyzetűek részére szervezett sportrendezvényeket.
- Ösztönözni szükséges az egyetemi, főiskolai hallgatók bevonását a szabadidős rendezvények szervezésébe.
- Szükséges a szabadidő- és diáksport rendezvények összehangolása, versenynaptár készítése, a rendezvények kiemelt népszerűsítése mellett.
- Adottságainkat kihasználva szükséges a természetjáró túrák népszerűsítése, összekapcsolva a természet megismerésével, kiemelten kell kezelni az Alföldi Kéktúra útvonalát, hiszen ez érinti településünket.
- Az infrastrukturális fejlesztéseknél fontos a kerékpárút fejlesztés szorgalmazása Mórahalom és Szeged irányába, amely bővítheti a mozgáslehetőségeket.

3./ Amatőr versenysport

Községünkben labdarúgás és kézilabda sportágakban mintegy 120 fő igazolt versenyzőnk van. A sportszövetségek által kiírt szervezett bajnokságban vesznek részt hétről hétre. A hazai mérkőzéseket 100-150 fős közönség biztatja. Az anyagi lehetőségek szűkülése, a bajnokságban való részvétel költségeinek jelentős növekedése miatt az utóbbi időszakban kérdésessé vált a fenntarthatóság. Az önkormányzatnak nincs arra lehetősége, hogy a versenyeztetés teljes költségét fedezze, ugyanakkor más források bevonása alig lehetséges.

A sportoláshoz kapcsolódóan a kitűzött célok megvalósítása érdekében az önkormányzat alapvetően kétféle közvetlen támogatást biztosít. Egyrészt célzottan rendezvénytámogatás formájában. Másrészt közvetett támogatás formájában, azaz az önkormányzat tulajdonában és fenntartásában lévő sportlétesítmények sportcélokra történő térítésmentes vagy kedvezményes használat biztosításával.

IV. A Nagyközség sport és szabadidős ingatlanjai

A településen lévő sportlétesítmények önkormányzati tulajdonban vannak. Ezek működtetéséről, karbantartásukról és felújításukról az önkormányzat gondoskodik. A létesítményeket, közterületeket a használók illetve sportegyesületek, illetve civil szervezetek díjmentesen, kedvezményesen vehetik igénybe. A sportcsarnok esetében az óvodai, iskolai és egyesületi használat térítésmentes.

Az ingatlanok felsorolása:

1. Dózsa téri sportpálya, játszótér: területe 3789 m², pályázat útján 2006-ban került teljeskörű felújításra, az aszfaltos kézilabda pálya mellett 14 db korszerű gyermekjáték található.
2. Lótér: területe 3378m², a használathoz szükséges biztonsági előírásoknak megfelelően engedélyezett.

3. Futballpálya és sportöltöző: a sportöltöző 1999-ben épült, korszerű épület, 115 m²-es hasznos alapterülettel. A futballpálya teljes területe: 12078m².
4. Óvodai udvar, játszótér: területe 8588 m², 14 játék található, nagyrészüik korszerűtlen, felújításra illetve cserére szorul.
5. Külső futballpálya: területe 6244 m², tartalék terület, alkalmi igénybevétellel.
6. Park tér: 9000 m², aszfaltos kosárlabda pálya és egyéb szabadidős lehetőségek.
7. Játzóterek: Hunyadi tér, Deák tér, Dudás utca, Alkotmány tér. Ezeken a közterületeken labdajátékokra alkalmas területe mellett játszóeszközök vannak telepítve, a műszaki felülvizsgálat alapján ezek zöme elavult, felújításuk, illetve cseréjük szükséges.

V. Megvalósítandó célok, feladatok 2015-2020 között

1. Szabadtéri sporteszközökkel ellátott zöldfelületek és parkok kialakítása.
2. Rekortán atlétikai pálya kialakítása a Deák téren (200 méteres körpálya).
3. A Bordányi Sportcsarnok vizesblokkjának felújítása, nyílászárók cseréje.
4. A labdarúgó-pálya sportöltözőjének bővítési tervének elkészítése (2 új öltöző, tároló helyiség), a beruházás megvalósítása pályázati forrás bevonásával.
5. A helyi szinten értéket képviselő sportesemények és egyéb rendezvények eseti támogatása.
6. Támogatásra javasoltak a mindennapos testnevelés minőségjavító intézkedései, az iskolai sportköri foglalkozások számának növelése és az iskola és a helyi sportegyesület közötti együttműködési szerződésen alapuló tehetséggondozás.
7. Kerékpárút hosszának növelése, pályázati segítséggel történő megvalósítása elsősorban Mórahalom irányába.
8. Gyermek úszásoktatásának támogatása, segítése.
9. Tanuszoda megépítéséhez szükséges előzetes tervek, hatástanulmányok készítése.
10. Játzóterek, játszó udvarok felszereltségének javítása, folyamatos karbantartása és fejlesztése
11. A képviselő-testület figyelemmel kíséri és két évente áttekinti a 2015-2020-ig szóló koncepció megvalósulását.

Bordány, 2015. május 22.

Kiss-Patik Péter
alpolgármester